

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE TCZEWSKIM
NA LATA 2014-2020**

Sprawozdanie z realizacji Programu w 2018 roku

Tczew, luty 2019 rok

Zgodnie z art.35a. ust.1 pkt1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. W dniu 25 marca 2014 roku Rada Powiatu Tczewskiego uchwałą Nr XLIV/285/14 przyjęła Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tczewskim na lata 2014-2020, zwany dalej Programem. Jest on niezbędnym dokumentem w procesie kreowania polityki oraz planowania działań służących rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Realizatorami działań zdefiniowanych w Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych są samorządy gmin, powiatu, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji, organizacje pozarządowe działające w sferze pożytku publicznego oraz inne podmioty działające na rzecz osób niepełnosprawnych. Warunkiem powodzenia realizacji Programu jest czynne w nim uczestnictwo jego realizatorów.

Wobec powyższego, do realizatorów określonych w Programie, została wystosowana prośba o przedłożenie informacji z osiągniętych w 2018 roku wskaźników. Przedmiotowe sprawozdanie sporządzono w oparciu o otrzymane informacje, przedłożone przez poszczególnych realizatorów w wersji tabelarycznej, według wzoru dostępnego na stronie internetowej powiatu: <http://powiat.tczew.pl> w zakładce: Sprawozdanie z realizacji > Tabela – informacja z osiągniętych wskaźników realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tczewskim na lata 2014-2020.

Głównym celem Programu jest stworzenie jak najlepszych warunków do podejmowania działań umożliwiających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczności lokalnej oraz poprawa ich sytuacji, przede wszystkim w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych realizuje następujące cele szczegółowe:

- 1) likwidacja barier utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym;
- 2) rozwój potencjału organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 3) dostęp do wszechstronnej rehabilitacji oraz promocja praw osób niepełnosprawnych;
- 4) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
- 5) aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

REALIZACJA POSZCZEGÓLNYCH CELÓW PROGRAMU

Cele Programu realizowane były w ramach własnych działań podejmowanych przez realizatorów Programu oraz w ramach realizowanych projektów, programów i innych zleconych zadań. Podane w sprawozdaniu dane w liczbach i kwotach często są danymi szacunkowymi. Przy opracowaniu sprawozdania bardziej skupiono się na rodzaju podjętych działań niż na liczbach i kwotach.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1

LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM PEŁNE UCZESTNICTWO W ŻYCIU SPOŁECZNYM

Działania określone w celu szczegółowym nr 1:

- 1) likwidacja barier architektonicznych, w tym m.in. w budynkach użyteczności publicznej;
- 2) dostosowanie infrastruktury drogowej (m.in. jezdni, chodników, przejść dla pieszych) do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 3) likwidacja barier transportowych;
- 4) likwidacja barier w komunikowaniu się, w tym m.in. poprzez zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;
- 5) opiniowanie projektów uchwał Rady Powiatu Tczewskiego i dokumentów pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych, między innymi przez Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Realizatorzy działań wskazani w Programie: domy pomocy społecznej, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki edukacyjne, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, podmioty lecznicze, samorząd gminny i powiatowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie (PCPR) oraz Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych (PSRdsON).

Działania podjęte:

Realizacja programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Program wyrównywania różnic między regionami III - realizatorem programu jest samorząd powiatowy. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym

uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. W 2018 roku program był realizowany w następujących obszarach:

- 1) obszar D – likwidacja barier transportowych;
- 2) obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (informacja przedstawiona w celu szczegółowym nr 5).

Pilotażowy program „Aktywny samorząd”- realizatorem jest Starostwo Powiatowe w Tczewie – Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON. Nadrzędnym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W 2018 roku, w zakresie wyeliminowania lub zmniejszenia barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, program realizowany był w obszarach:

- Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny.

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, w ramach przyznanego każdego roku uchwałą Rady Powiatu Tczewskiego limitu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w przedmiocie:

- dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,

- dofinansowania uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych (informacja przedstawiona w celu szczegółowym nr 3),
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH I DOSTOSOWANIE INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - likwidacja barier architektonicznych prowadzona była w pomieszczeniach mieszkalnych indywidualnych osób niepełnosprawnych. Polegała w większości na dostosowaniu łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych, dostosowaniu podłóg, likwidacji progów itp. Pomocą zostało objętych 15 osób niepełnosprawnych. Wydatkowano środki w wysokości 112.270,58 zł.

Gmina Pelplin – zrealizowano projekt Klubu Seniora (Senior +) w Lignowach Szlacheckich dla około 20 seniorów z terenu sołectwa Lignowy Szlacheckie. W ramach projektu wykonano wejście do budynku bez różnic wysokości umożliwiające wejście pieszym jak i poruszającym się na wózku inwalidzkim. Ponadto na terenie gminy zrealizowano dwa projekty budowlane, w ramach których wykonano chodniki z obniżonymi krawężnikami umożliwiającymi przejazd wózkom oraz podjazd dla wózków inwalidzkich przy przychodni (ulice: Sportowa, Bpa Dominika, Szpitalna, Wybickiego, Szkolna, Klonowa, Osiedle Młodych). Koszt inwestycji w ramach obu projektów to 40.000 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Rudnie – wybudowanie oraz doposażenie wiaty rekreacyjnej z kominkiem zewnętrznym. Dostosowanie infrastruktury drogowej poprzez remont chodników, montaż drzwi przeciwpożarowych, okien, zakup mebli w celu zwiększenia przestrzeni oraz, co za tym idzie, zwiększenia swobody poruszania się.

Dom Pomocy Społecznej w Wielkich Wyrębach - modernizacja łazienek w pomieszczeniach mieszkalnych.

Starosta Tczewski w roku sprawozdawczym wydał decyzję na wyznaczenie 3 miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w Tczewie (tzw. koperty) przy ul. Jagiełły, Nowy Rynek i Paderewskiego.

LIKWIDACJA BARIER TRANSPORTOWYCH

W ramach **Programu wyrównywania różnic między regionami III, obszar D** – likwidacja barier transportowych, Powiat Tczewski zawarł z Gminą Subkowy umowę o dofinansowanie ze środków PFRON projektu pn. „Zakup busa przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych”. W wyniku otrzymanego dofinansowania w wysokości 80.000 zł Gmina Subkowy zakupiła busa 9-osobowego, wyposażonego w najazd ułatwiający przewóz osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich i miejsce do ich kotwiczenia. Zakupiony pojazd przewozi osoby niepełnosprawne do Zespołu Placówek Specjalnych w Tczewie i Środowiskowego Domu Samopomocy w Narkowach. Pomocą

objęto 41 osób niepełnosprawnych. Gmina Subkowy pokryła ze środków własnych koszt zakupu busa w wysokości 84.235,00 zł.

Ponadto, w ramach zawartej w 2017 roku umowy o dofinansowanie ze środków PFRON projektów w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami III - obszar D, w 2018 roku projekty zrealizowały następujące podmioty:

- Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie - „Zakup samochodu - zmniejszanie barier transportowych” (łącznie koszt 149.898,02 zł, w tym z budżetu powiatu 69.898,02 zł, dofinansowanie ze środków PFRON 80.000 zł),
- Dom Pomocy Społecznej w Damaszcze - „Zakup samochodu osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych” (łącznie koszt 169.205,52 zł, w tym z budżetu powiatu 89.205,52 zł, dofinansowanie ze środków PFRON 80.000 zł),
- Dom Pomocy Społecznej w Pelplinie - „Zakup samochodu osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych” (łącznie koszt 158.660,02 zł, w tym z budżetu powiatu 78.660,02 zł, dofinansowanie ze środków PFRON 80.000 zł).

W ramach pilotażowego programu „**Aktywny samorząd**” udzielono dofinansowanie 1 beneficjentowi programu na zakup specjalistycznego oprzyrządowania do posiadanego samochodu (kwota wnioskowana 5.465,00 zł). Ponadto udzielono dofinansowanie 2 osobom do kosztów uzyskania prawa jazdy kategorii B. Były to osoby spełniające warunki uczestnictwa w programie, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym z tytułu narządu ruchu. Udzielone wsparcie to kwota 3.152,00 zł. W zakresie likwidacji barier transportowych Realizator programu podjął decyzję o dofinansowaniu naprawy wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym dla 6 beneficjentów pomocy (łącznie wartość dofinansowania 16.946 zł) oraz zawarł 4 umowy na łączną wartość 67.780,00 zł dotyczące dofinansowania zakupu protez kończyn, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.

LIKwidacja BARIER W KOMUNIKOWANIU SIĘ

W ramach pilotażowego programu „**Aktywny samorząd**” zawarto 6 umów o dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego i oprogramowania na łączną kwotę 49.621 zł. Głównie przedmiotem dofinansowania były laptopy, smartfony, specjalistyczne oprogramowanie dla osób niedowidzących.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie w obszarach mających na celu likwidację barier w komunikowaniu się poprzez zakup sprzętu komputerowego i specjalistycznego oprogramowania, pomocą objęło 20 beneficjentów, a łączny koszt tych działań to kwota 33.791,40 zł. Ponadto, w ramach realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie w roku sprawozdawczym

udzieliło dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, ortopedyczny i środki pomocnicze; wsparciem objętych zostało 540 osób, na łączną kwotę 468.852,00 zł.

Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – zakupiono drukarkę laserową do warsztatu multimedialnego w celu realizacji planu rehabilitacji zawodowej, zakładającego tworzenie i wydruk prac własnych, oraz materiałów promujących wydarzenia ogólnomiejskie.

KARTY PARKINGOWE

Od dnia 1 lipca 2014 roku na mocy przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r.– Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1260 z późn. zm.) organem wydającym kartę parkingową jest przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby niepełnosprawnej lub siedzibę placówki.

Tab.1 Wydane karty parkingowe w latach 2016-2018

Rok	Karty parkingowe (dla osób niepełnosprawnych)	Karty parkingowe (dla placówek)
2016	460	2
2017	506	0
2018	697	0

DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEJ SPOŁECZNEJ RADY DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Przy Staroście działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób niepełnosprawnych, która jest organem opiniodawczo-doradczym. Zgodnie z art. 44b ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zakresu działań powiatowych rad należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i realizacji ich praw, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. W roku sprawozdawczym Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych obradowała 7 razy. Podczas swoich spotkań opiniowała 14 projektów uchwał Rady Powiatu Tczewskiego pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych, w tym między innymi w sprawie określenia zadań, na które przeznaczone będą środki pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2018 r. oraz uchwał ją zmieniających, w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Powiatu Tczewskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami, których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok, w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tczewskim. Ponadto członkowie Rady wydali opinię do złożonego wniosku w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” - Obszar D przez Gminę Subkowy na projekt pn. „Zakup busa przystosowanego do przewozu osób

niepełnosprawnych” oraz w ramach obszaru G na projekt pn. „Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych z powiatu tczewskiego na rynku pracy”.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2

ROZWÓJ POTENCJAŁU ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działania określone w celu szczegółowym nr 2:

- 1) udzielanie dotacji organizacjom pozarządowym na realizację zadań Powiatu Tczewskiego;
- 2) promowanie działań organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 3) wspieranie działań organizacji pozarządowych, między innymi poprzez szkolenia, system informacji dla organizacji;
- 4) udostępnianie organizacjom pozarządowym obiektów sportowych i kulturalnych w celu umożliwienia realizacji przedsięwzięć dotyczących osób niepełnosprawnych;
- 5) udział przedstawicieli organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w składzie Komisji Konkursowej opiniującej wnioski składane o dotacje ze środków PFRON;
- 6) działanie Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych jako reprezentacji organizacji pozarządowych, osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Realizatorzy tych działań, wskazani w Programie: samorząd gminny i powiatowy, PCPR w Tczewie, PUP w Tczewie, PSRdsON, domy pomocy społecznej, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki edukacyjne, ośrodki pomocy społecznej i organizacje pozarządowe.

Działania podjęte:

UDZIELANIE DOTACJI ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM DZIAŁAJĄCYM NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiat Tczewski - współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, odbywała się zgodnie z uchwalonym, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, rocznym Programem Współpracy Powiatu Tczewskiego z Organizacjami Pozarządowymi.

W 2018 roku, w ramach ogłoszonych konkursów ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych Powiatu Tczewskiego, przyznano dotacje na realizację następujących zadań, których bezpośrednimi odbiorcami były osoby z niepełnosprawnością:

- 1) Stowarzyszeniu na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie z siedzibą w Tczewie na realizację zadania: XVI Międzynarodowy Przegląd Teatrów Wspaniałych – 12.500,00 zł;
- 2) Kołu Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną z siedzibą w Tczewie na realizację zadania: Dzień Godności Osoby Niepełnosprawnej na 100 lecie odzyskania niepodległości – 4.550,00 zł;
- 3) Tczewskiemu Uniwersytetowi Trzeciego Wieku z siedzibą w Tczewie na realizację zadania: „Aquabike - nowatorska forma rehabilitacji i gimnastyka usprawniająca dla niepełnosprawnych seniorów 60+” - kontynuacja projektu z 2017 r. - 4.480,00 zł;
- 4) Stowarzyszeniu Tczewskich Amazonek z siedzibą w Tczewie na realizację zadania: Rehabilitacja psychofizyczna amazonek – 4.850,00 zł;
- 5) Stowarzyszeniu Tczewskich Amazonek z siedzibą w Tczewie na realizację zadania: Nigdy nie jest za wcześnie - Samobadanie piersi – 500,00 zł;
- 6) Stowarzyszeniu „Wesoła Stonoga” z siedzibą w Pelplinie na realizację zadania: Wesoła Stonoga promuje zdrowie – 3.300,00 zł.

Tab.2 Środki finansowe z budżetu powiatu tczewskiego wydatkowane na realizację dofinansowania zadań zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym skierowanych do osób z niepełnosprawnością w latach 2016-2018

Rok realizacji	Liczba organizacji, którym udzielono dotację	Liczba zrealizowanych zadań	Wypłacone dofinansowanie ogółem (w zł)
2016	7	10	48.359,00
2017	5	8	40.400,00
2018	5	6	30.180,00

Gmina Pelplin – w ramach ogłoszonego konkursu ofert na rok 2018 dofinansowane zostały 4 zadania, których realizacja związana była z działaniem na rzecz osób niepełnosprawnych:

- 1) „Muzycznie i magicznie z Wesołą Stonogą” przez Stowarzyszenie „Wesoła Stonoga”. W ramach zadania zorganizowane były Dni Godności Osób Niepełnosprawnych;
- 2) „Pomorski Turniej Koszykówki Olimpiad Specjalnych Polska” przez Stowarzyszenie „Olimpiady Specjalne Polska”. W ramach zadania zostały przeprowadzone zawody sportowe dla sportowców niepełnosprawnych intelektualnie z terenu województwa pomorskiego, w tym z Gminy Pelplin;
- 3) „Pod żaglami z Olimpiadami” przez Stowarzyszenie „Olimpiady Specjalne Polska”. W ramach zadania zorganizowano pobyt rekreacyjno-sportowy nad jeziorem Wdzydzkim dla dzieci i młodzieży, gdzie doskonalono umiejętności w dyscyplinach: żeglarstwo i kajakarstwo;

- 4) „XI Kociewskie Igrzyska Sportowe Osób Niepełnosprawnych” przez Caritas Diecezji Pelplińskiej. W ramach zadania zorganizowano zawody sportowe, w których udział wzięło około 300 niepełnosprawnych sportowców.

Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego z siedzibą w Niegowie otrzymało dotację na rok 2018 w wysokości 2.129.620,00 zł na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Bielawkach. W 2018 r. został ogłoszony konkurs na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Bielawkach na kolejne lata. Konkurs wygrało Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego.

UDOSTĘPNIANIE OBIEKTÓW SPORTOWYCH I KULTURALNYCH W CELU UMOŻLIWIENIA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ DOTYCZĄCYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Gmina Pelplin:

- udostępnienie hali sportowej przy ZKiW nr 1 w Pelplinie na potrzeby realizacji „Pomorskiego Turnieju Koszykówki Olimpiad Specjalnych Polska”,
- udostępnienie Sali Miejskiego Ośrodka Kultury w Pelplinie na potrzeby organizacji Pomorskich Igrzysk Piłkarzyków Stołowych Osób Niepełnosprawnych,
- udostępnienie Stadionu Miejskiego w Pelplinie na potrzeby organizacji „XI Kociewskich Igrzysk Sportowych Osób Niepełnosprawnych”.

Obiekty zostały udostępnione bezpłatnie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie – w partnerstwie z ZM PKPS zrealizowano 4 działania związane ze wsparciem osób niepełnosprawnych. W ramach projektu „Turniej Sportowy Fair Play”, finansowanego przez Gminę Miejską Tczew, Szkoła Podstawowa nr 4 w Tczewie użyczyła boisko szkolne na potrzeby organizacji turnieju dla osób niepełnosprawnych.

Tczewskie Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie – w ramach partnerstwa z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tczewie użyczyło pomieszczenia, salę widowiskową na zorganizowanie takich zadań jak: Przegląd Twórczości Teatralnej „Życie to teatr”, Przegląd Jasełek Bożonarodzeniowych „Nieśmy dobrą nowinę”.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3

DOSTĘP DO WSZECHSTRONNEJ REHABILITACJI ORAZ PROMOCJA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działania określone w celu szczegółowym nr 3:

- 1) poradnictwo specjalistyczne dla rodzin, których członkowie są osobami niepełnosprawnymi oraz nauczycieli pracujących z osobami niepełnosprawnymi;

- 2) możliwość korzystania z obiektów sektora pomocy społecznej przez osoby niepełnosprawne, np. poprzez tworzenie świetlic integracyjnych;
- 3) dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych;
- 4) inspirowanie osób niepełnosprawnych do pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce – popularyzacja aktywnego trybu życia;
- 5) współpraca z mediami na gruncie lokalnym oraz prowadzenie strony internetowej zawierającej informacje o pomocy świadczonej przez poszczególne instytucje i organizacje na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 6) prowadzenie prelekcji w szkołach i placówkach oświatowych na temat przyczyn i skutków powstawania niepełnosprawności.

Realizatorzy wskazani w tym obszarze działań to samorząd gminny i powiatowy, PCPR, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie, policja, DPS-y, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki edukacyjne, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i podmioty lecznicze.

Działania podjęte:

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Tczewie – przy Poradni działają Zespoły Orzekające. W roku 2018 wydano łącznie 360 orzeczeń oraz 46 opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju: o potrzebie kształcenia specjalnego – 234, o potrzebie indywidualnego nauczania – 110, o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych -13, o potrzebie indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego -2, o braku potrzeby kształcenia specjalnego -1. Poradnia prowadziła comiesięczne spotkania edukacyjno – wspierające z psychologami i pedagogami szkolnymi w ramach sieci współpracy i samokształcenia dla psychologów, pedagogów, logopedów i doradców zawodowych. Pracownicy Poradni brali udział w posiedzeniu zespołu wychowawczego do spraw IPET (Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny) z uczniem słabo widzącym i uczennicą niepełnosprawną intelektualnie w stopniu lekkim. W Poradni działa strona internetowa www.ppp.tczew.pl, gdzie umieszczane są aktualne informacje o pomocy psychologiczno – pedagogicznej świadczonej przez Placówkę.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie działa **Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności**. W 2018 roku wydał łącznie 3.329 orzeczeń. Nastąpił wzrost liczby wydanych orzeczeń dla osób powyżej 16 roku życia (w roku 2017 – 2.747, w 2018 – 3011) i spadek liczby wydanych orzeczeń dla osób poniżej 16 roku życia (w roku 2017 – 393, w 2018 – 318).

Tab.3 Wydane orzeczenia w latach 2016-2018

Rok	Wydane orzeczenia (ogółem)
2016	2.789
2017	3.140
2018	3.329

Wydział Interwencji Kryzysowej - Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie – Wydział Interwencji Kryzysowej, zgłosiły się 2 osoby, których członkowie rodziny są osobami niepełnosprawnymi. Osoby te szukały wsparcia dla siebie oraz dla członka rodziny. Skorzystały z porad psychologicznych oraz prawnych.

Ośrodek Wczesnej Interwencji – działa w Szpitalach Tczewskich SA. Obejmuje on opieką dzieci zagrożone nieprawidłowym rozwojem lub nieprawidłowo się rozwijające. W ramach działania Ośrodka dzieci objęte są interdyscyplinarną pomocą zespołu w skład którego wchodzi specjaliści posiadający odpowiednie kwalifikacje: lekarz rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuta, psycholog, logopeda/neurologopeda, pedagog. Praca całego zespołu skupia się na tym, aby pacjenci szpitala dochodzili do pełni zdrowia, nie tylko w sensie ruchowym, ale również w zakresie funkcji psychospołecznej. W roku sprawozdawczym prowadzone były indywidualne terapie ukierunkowane na wyrównywanie niedoborów rozwojowych. Wspomagano rodziców instruktażami w zakresie pielęgnacji, ćwiczeń, zabaw oraz różnych zadań kontynuowanych w domu. Do Ośrodka w 2018 roku zostało przyjętych 255 dzieci.

Gmina Pelplin stworzyła warunki do podejmowania działań umożliwiających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczności lokalnej oraz poprawę ich sytuacji w zakresie dostępu do wszechstronnej rehabilitacji oraz promocji praw osób niepełnosprawnych poprzez podejmowanie następujących działań: poradnictwo specjalistyczne dla rodzin, których członkowie są osobami niepełnosprawnymi – objęto pomocą MOPS w Pelplinie 131 klientów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w postaci przyznania zasiłków stałych z tytułu niepełnosprawności na łączną kwotę 659.881,00 zł.

W **Gniewie** działa Środowiskowy Dom Samopomocy. Rodzice uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy objęci byli pomocą w formie poradnictwa psychologicznego oraz pracy socjalnej – liczba osób objętych pomocą: 15.

TURNUSY REHABILITACYJNE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, w ramach przyznanego uchwałą Rady Powiatu Tczewskiego limitu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udzieliło dofinansowania uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

299 osobom, w łącznej wysokości 344.190,50 zł. Z pomocy skorzystały 194 osoby dorosłe, 23 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, 59 opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, 23 opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Tab.4 Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2016-2018

Rok realizacji	Liczba osób, którym udzielono wsparcie	Wysokość udzielonego wsparcia (w zł)
2016	295	319.812,00
2017	272	299.565,00
2018	299	344.190,50

INSPIROWANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH DO PEŁNEGO I AKTYWNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU KULTURALNYM, SPORCIE, REKREACJI I TURYSTYCE – POPULARYZACJA AKTYWNEGO TRYBU ŻYCIA

Domy pomocy społecznej

Na terenie powiatu tczewskiego funkcjonuje sześć powiatowych domów pomocy społecznej:

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Gniewie – dla osób przewlekle psychicznie chorych i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 2) Dom Pomocy Społecznej w Damaszcze – dla osób przewlekle psychicznie chorych i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 3) Dom Pomocy Społecznej w Pelplinie – dla osób przewlekle somatycznie chorych;
- 4) Dom Pomocy Społecznej w Rudnie – dla osób intelektualnie niepełnosprawnych o różnej sprawności umysłowej i fizycznej;
- 5) Dom Pomocy Społecznej w Stanisławiu – dla kobiet niepełnosprawnych intelektualnie;
- 6) Dom Pomocy Społecznej w Wielkich Wyrębach - dla osób intelektualnie niepełnosprawnych.

Ponadto w powiecie tczewskim funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Bielawkach prowadzony na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz prowadzonych jest osiem środowiskowych domów samopomocy.

Domy pomocy społecznej, ze względu na charakterystykę swojej działalności, przez cały rok podejmowały działania zmierzające do pełnego uczestnictwa ich mieszkańców w życiu społecznym, kulturalnym, sportowym oraz popularyzujące aktywny tryb życia. Mieszkańcy domów brali udział w wycieczkach rekreacyjnych, imprezach plenerowych, piknikach, zawodach sportowych, wczasach rehabilitacyjno- wypoczynkowych.

Największe wydarzenia zorganizowane w powiecie tczewskim

Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych – impreza integracyjna, w Tczewie zorganizowana na rynku Starego Miasta przez Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie (Tczewskie koło PSONI), którą połączono z obchodami stulecia niepodległości naszego państwa. Z tej okazji Tczewskie koło PSONI zaprosiło przedstawicieli ośrodków wsparcia osób niepełnosprawnych oraz mieszkańców miasta na integracyjny festyn, podczas którego trwał kiermasz, na którym można było zaopatrzyć się w rękodzieła wykonane podczas warsztatów terapii zajęciowej. Wystawione były stoiska ze swojskim jadłem, loterie fantowe oraz odbyły się różnego rodzaju konkursy. Na dużej scenie wystąpili artyści zarówno pełnosprawni jak i niepełnosprawni. Odbył się konkurs recytatorski, wokalny i taneczny nawiązujący do postrzegania niepełnosprawności i okazywania empatii. Gwiazdą festynu był Czesław Mozil, którego występ został przyjęty z dużym entuzjazmem.

W Pelplinie, z okazji obchodów Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy zorganizował w Miejskiej Bibliotece Publicznej Integracyjny Konkurs Plastyczno – Recytatorski pt: „Poezja na Wesoło”. Tytuł przewodni prac plastycznych brzmiał „Malowanie z poezją na wesoło”. Nadesłano 31 prac. Każdy uczestnik mógł wykonać pracę dowolną techniką, a do pracy należało dołączyć tekst wybranego wiersza. W konkursie recytatorskim uczestnicy zaprezentowali interpretacje wierszy, a zadaniem publiczności było wybranie „Krasomówcę Publiczności”. Uczestnikami konkursów byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych.

XI Kociewskie Igrzyska Sportowe Osób Niepełnosprawnych – organizatorem był Caritas Diecezji Pelplińskiej. W zawodach udział wzięło 270 niepełnosprawnych sportowców, tworzących 22 ekipy z różnych placówek specjalizujących się w rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym z Warsztatów Terapii Zajęciowej, Środowiskowych Domów Pomocy Społecznej, Domów Pomocy Społecznej. Zawodnicy startowali w dyscyplinach lekkoatletycznych, tj. biegach, skokach w dal, rzutach piłką lekarską i piłeczką palantową oraz w turnieju piłki nożnej. W przedsięwzięciu brało udział również 60 wolontariuszy (uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie i Collegium Marianum Liceum Katolickiego w Pelplinie), którzy zajmowali się sędziowaniem, obsługą porządkową i opieką nad grupami.

XVI Międzynarodowy Przegląd Teatrów Wspaniałych – wydarzenie odbyło się w dniach 11-13 września 2018 r. na deskach Tczewskiego Centrum Kultury i Sztuki. Organizatorem przedsięwzięcia było Stowarzyszenie na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie. W przeglądzie uczestniczyło 36 grup teatralnych, w których uczestniczyło 350 osób niepełnosprawnych reprezentujących Polskę, Litwę, Ukrainę, Białoruś, Macedonię, Republikę Południowej Afryki. Teatry Wspaniałe przełamują bariery i ograniczenia osób niepełnosprawnych poprzez ich profesjonalną grę aktorską. Artyści pokazali rzeczywistość poprzez pryzmat swoich emocji.

WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI NA GRUNCIE LOKALNYM ORAZ PROWADZENIE STRONY INTERNETOWEJ ZAWIERAJĄCEJ INFORMACJE O POMOCY ŚWIADCZONEJ PRZEZ POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE I ORGANIZACJE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

O swoich działaniach, podjętych jak i planowanych, zarówno samorządy, jak i jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe, informowały na prowadzonych w ramach swojej działalności stronach internetowych oraz niektórzy na portalach społecznościowych, jak Facebook. Na przykład na stronie internetowej <http://powiat.tczew.pl> znajduje się zakładka *Niepełnosprawni*, gdzie zainteresowane osoby mogą dowiedzieć się o wydarzeniach i programach do nich skierowanych. Ponadto realizatorzy przedsięwzięć na bieżąco współpracowali z mediami na gruncie lokalnym, np. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie współpracuje z Telewizją TETKA, Vectra, z radiem Tczew, Głos i gazetami: Panorama Tczewa, Dziennik Bałtycki, Gazeta Tczewska, Kurier Tczewski. Środowiskowe Domy Samopomocy wydawały co miesiąc własną gazetę „Ja, ty, on, czyli my”, która redagowana była i jest nadal przez osoby z zaburzeniami psychicznymi. Wersja elektroniczna gazetki jest dostępna na stronie www.mops.tczew.pl/sds/publikacje. Prowadzony jest również profil na portalu społecznościowym Facebook, dostępny pod adresem www.facebook.com/sdstczew.

PROWADZENIE PRELEKCJI W SZKOŁACH I PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH NA TEMAT PRZYCZYŃ I SKUTKÓW POWSTAWANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Komenda Powiatowa Policji w Tczewie – w okresie sprawozdawczym przeprowadziła w szkołach Powiatu Tczewskiego około 80 spotkań z młodzieżą, w trakcie których omówione zostały zagadnienia takie, jak odpowiedzialność za popełniane czyny karalne, postępowanie w przypadku, gdy będą świadkami przemocy wobec rówieśników, radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, promowanie pozytywnych postaw w stosunkach międzyludzkich itp. Celem przedmiotowych spotkań było zwiększenie wiedzy na temat zagrożeń występujących w środowisku młodych osób (w tym zażywanie środków odurzających) oraz przedstawianie konsekwencji związanych z zachowaniem sprzecznym z przyjętymi normami np. utrata zdrowia, sprawności fizycznej w przypadku zażywania narkotyków, doprowadzenie do niepełnosprawności innej osoby w wyniku popełnianych czynów karalnych, np. udziału w pobicie.

Państwowa Stacja Sanitarно – Epidemiologiczna (PSSE) w Tczewie – współpraca z Zespołem Placówek Specjalnych w Tczewie oraz Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym w Pelplinie:

- przesłanie informacji na temat kampanii z okazji obchodów Światowego Dnia Zdrowia,
- przesłanie regulaminu II Powiatowego Festiwalu Zdrowia,

- udział uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Pelplinie w II Powiatowym Festiwalu Zdrowia,
- udział przedstawiciela Zespołu Placówek Specjalnych w Tczewie w komisji konkursu „Wyginam śmiało ciało” podczas II Powiatowego Festiwalu Zdrowia.

Placówki edukacyjne, w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, prowadziły prelekcje na temat przyczyn i skutków powstawania niepełnosprawności, poszanowania praw osób niepełnosprawnych, tolerancji i zrozumienia, radzenia sobie z niepełnosprawnością w życiu codziennym, zagrożeń wynikających z niewłaściwych zachowań prowadzących do utraty zdrowia oraz życia, np. Zespół Szkół Ekonomicznych w Tczewie – w szkole prowadzone były zajęcia w ramach godzin z wychowawcą. Tematyka zajęć obejmowała analizę przyczyn i skutków powstawania niepełnosprawności, w tym konieczności przestrzegania przepisów BHP. W zajęciach uczestniczyli wszyscy uczniowie szkoły – około 700 osób.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4

WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Działania określone w celu szczegółowym nr 4:

- 1) wsparcie działań mających na celu tworzenie warunków do nauki, w szczególności w placówkach, dla których powiat jest organem prowadzącym;
- 2) wsparcie działań edukacyjnych osób niepełnosprawnych na poziomie ponadgimnazjalnym;
- 3) promowanie i rozwój warsztatów terapii zajęciowej w powiecie;
- 4) wspieranie działań służących integracji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z rówieśnikami;
- 5) obejmowanie aktywną opieką psychologiczną i pedagogiczną wszystkich dzieci niepełnosprawnych od momentu stwierdzenia niepełnosprawności, a ich rodziców doradztwem psychologicznym i pedagogicznym;
- 6) podejmowanie działań w pierwszym stadium niepełnosprawności u niemowląt i dzieci poprzez regularną rehabilitację.

Realizatorzy wskazani w Programie: samorząd gminny i powiatowy, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki edukacyjne, podmioty lecznicze.

Działania podjęte:

Na terenie powiatu tczewskiego w roku 2018 funkcjonowały 4 placówki edukacyjne z oddziałami integracyjnymi:

- 1) Przedszkole nr 8 w Tczewie,
- 2) Szkoła Podstawowa nr 2 w Tczewie,
- 3) Szkoła Podstawowa nr 10 w Tczewie,
- 4) II Liceum Ogólnokształcące w Tczewie.

Powiat jest organem prowadzącym dla 9 placówek edukacyjnych o profilu ponadgimnazjalnym:

- 1) I Liceum Ogólnokształcące im. M. Skłodowskiej - Curie w Tczewie
- 2) II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Tczewie
- 3) Zespół Kształcenia Zawodowego w Tczewie
- 4) Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. Henryka Sienkiewicza w Tczewie
- 5) Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza Pasierba w Tczewie
- 6) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie
- 7) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Henryka Mrossa w Gniewie
- 8) Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich im. księcia Sambora II w Tczewie
- 9) Zespół Szkół Technicznych im. kmdra Antoniego Garnuszewskiego w Tczewie

oraz

Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Pelplinie i Zespołu Placówek Specjalnych w Tczewie.

WSPIERANIE DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH INTEGRACJI DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ Z RÓWIEŚNIKAMI

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy (SOSW) w Pelplinie obejmuje wczesne wspomaganie rozwoju, szkołę podstawową, wygaszane gimnazjum, szkołę przysposabiającą do pracy. Do placówki uczęszcza 143 podopiecznych. Każdy uczeń, uczestnik, dziecko jest objęte pomocą psychologiczną – pedagogiczną od momentu przyjęcia, a czasem już od momentu pierwszego kontaktu rodzica z placówką. Zespół nauczycieli i specjalistów co najmniej dwa razy w roku dokonuje wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, którą następnie przekazuje rodzicom wraz z określeniem potrzeb i zaleceń. W ramach wczesnego wspomagania dzieci objęte są rehabilitacją ruchową, logopedyczną, pedagogiczną, integracją sensoryczną. Rehabilitacją ruchową w roku sprawozdawczym objętych było 7 z 23 dzieci. Nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach wewnętrznych organizowanych przez dyrektora szkoły, których tematem było m.in. jak pracować z osobami niepełnosprawnymi. W ramach Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych zorganizowano wykład dotyczący niepełnosprawności, psycholog szkolny przeprowadził zajęcia dla uczniów i wolontariuszy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Pelplinie. SOSW w Pelplinie wziął udział w Kampanii Społecznej „Ja nie widzę Ciebie, Ty zobacz mnie”, w ramach której prowadzone były zajęcia, prezentacje dla uczniów ze szkół miasta i gminy Pelplin dotyczące osób z niedowidzeniem i niewidzących.

Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie - poradnictwo indywidualne dla rodziców i uczniów niepełnosprawnych, wspieranie rodzin w trudnych sytuacjach, psychoedukacja rodziców i uczniów, konsultacje i poradnictwo dla nauczycieli i terapeutów na temat metod pracy z osobami niepełnosprawnymi, wskazywanie miejsc, w których można uzyskać pomoc w zakresie terapii i rehabilitacji. Działaniami objęto rodziców osób niepełnosprawnych, nauczycieli i uczniów. Pedagog udzielał poradnictwa specjalistycznego w zakresie stałej pracy nad motywacją do podejmowania wysiłku umysłowego, w zakresie pokonywania trudności, łagodzenia napięć emocjonalnych, stałej pracy nad rozwojem umiejętności społecznych, utrwalania zachowania bezpieczeństwa w różnych sytuacjach, pomocy budowania właściwych kontaktów z rówieśnikami, budowania i wzmacniania pozytywnej samooceny, nauki wykorzystywania metod radzenia sobie w sytuacjach stresowych, wzmacniania zachowań społecznie akceptowalnych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie objęło wsparciem 13 uczniów niepełnosprawnych z Zespołu Placówek Specjalnych w Tczewie, w postaci warsztatów psychoedukacyjnych nt. profilaktyki przemocy.

Zespół Szkół Ekonomicznych – szkoła umożliwia naukę uczniom niepełnosprawnym. W 2018 roku nauczaniem objęto 4 uczniów (niepełnosprawność z tytułu słabszego słyszenia oraz niepełnosprawność ruchowa), przy czym jeden uczeń złożył rezygnację z dalszej nauki zaraz po rozpoczęciu roku szkolnego. W ramach wspierania edukacyjnego placówka realizuje zalecenia zawarte w orzeczeniach dla kształcenia specjalnego, tj. indywidualne zajęcia rewalidacyjne i edukacyjne. Wsparciem objęto niepełnosprawnych uczniów oraz członków ich rodzin (około 12 osób). Placówka wspiera działania służące integracji młodzieży niepełnosprawnej. Rokrocznie, w ramach wolontariatu, organizowana jest wigilia dla około 100 dzieci niepełnosprawnych intelektualnie.

I Liceum Ogólnokształcące w Tczewie – do placówki uczęszcza 2 uczniów z niepełnosprawnością. Uczniowie objęci są nauczaniem indywidualnym i specjalistycznym, pomocą psychologiczno – pedagogiczną, zgodnie z przepisami prawa oświatowego.

Zespół Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich w Tczewie - do szkoły uczęszcza 9 uczniów z niepełnosprawnością; inspirowani byli do aktywności podczas wychowania fizycznego w miarę ich możliwości psychofizycznych, aktywowani do udziału w życiu szkoły i klasy; pedagog szkolny i pielęgniarka szkolna udzielali nauczycielom wskazówek do pracy i pomocy uczniom niepełnosprawnym; uczniom udzielane było wsparcie emocjonalne.

Zespół Szkół Technicznych w Tczewie – dla 3 uczniów z niepełnosprawnością został opracowany Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny, w którym ujęto działania szkoły w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej, dostosowano warunki i formy prowadzenia zajęć edukacyjnych do potrzeb tych uczniów.

Gmina Pelplin jest organem prowadzącym dla 6 szkół, w tym jednej z oddziałami integracyjnymi. Dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności oraz z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego objęte były opieką psychologiczną i pedagogiczną, a ich

rodzice pomocą ze strony szkoły. Gminne szkoły współpracowały w tym zakresie z m.in. poradnią psychologiczno-pedagogiczną w Tczewie, Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Pelplinie.

Collegium Marianum Liceum Katolickie w Pelplinie – w roku szkolnym 2018/2019 naukę pobierało 2 uczniów z orzeczeniem o niepełnosprawności. Objęci byli wszechstronną pomocą dydaktyczną, wychowawczą, psychologiczną oraz pedagogiczną i duchową. W ramach programów profilaktyczno – wychowawczych odbywały się pogadanki oraz inne zajęcia związane z tematyką niepełnosprawności, a także jak dbać o własne bezpieczeństwo. Zorganizowano Spartakiadę Diecezjalną dla osób niepełnosprawnych.

WSPARCIE DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH NA POZIOMIE PONADGIMNAZJALNYM

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” – Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Warunkiem uczestnictwa w programie w Module II jest znaczny stopień niepełnosprawności, nauka w szkole wyższej lub szkole policealnej, lub kolegium, lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi. W ramach Modułu II udzielane jest dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów czesnego, przyznawany jest dodatek na pokrycie kosztów kształcenia oraz dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego.

W 2018 roku Starostwo Powiatowe w Tczewie – Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON, w związku z obsługą ww. programu (Moduł II) zawarło 121 umów, udzielając dofinansowania w łącznej kwocie 326.385,00 zł.

Ponadto do szkół ponadgimnazjalnych została przekazana informacja w postaci ulotek informacyjnych na temat możliwości uzyskania dofinansowania kosztów nauki na poziomie wyższym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach ww. Programu.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ (WTZ)

Warsztaty terapii zajęciowej zostały powołane do życia ustawą o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych z dnia 9 maja 1991 roku, która dała legislacyjne podstawy tworzenia warsztatów, głównie w ramach zakładów pracy chronionej, jako ich wyodrębnione jednostki organizacyjne.

Na terenie Powiatu działają 3 warsztaty terapii zajęciowej prowadzone przez:

- 1) Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną, ul. Wigury 84 - warsztaty dla 35 uczestników
- 2) Stowarzyszenie Na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie, ul. Grunwaldzka 1 – warsztaty dla 20 uczestników,
- 3) Caritas Diecezji Pelplińskiej w Pelplinie, ul. Sambora 28 – warsztaty dla 25 uczestników.

Koszty działania WTZ z uwzględnienie wszystkich źródeł finansowania w 2018 roku wyniosły 1.472.982,00 zł, w tym dofinansowanie wypłacone ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 1.327.542,00 zł, z budżetu powiatu tczewskiego – 145.440,00 zł.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 5

AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działania określone w celu szczegółowym nr 5:

- 1) zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- 2) organizowanie staży, prac interwencyjnych oraz społecznie użytecznych;
- 3) wsparcie finansowe osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej;
- 4) szkolenie i przekwalifikowanie oraz promowanie różnych form zatrudnienia;
- 5) podnoszenie świadomości społecznej celem przewyciężenia negatywnych postaw dotyczących zatrudnienia osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnych pracodawców.

Realizatorzy tych działań to samorząd gminny i powiatowy, Powiatowy Urząd Pracy w Tczewie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie, placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe.

Działania podjęte:

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Tczewie, według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, było zarejestrowanych 287 osób niepełnosprawnych, w tym 271 jako osoby bezrobotne i 16 jako poszukujące pracy. W celu zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych doradcy klienta opracowali z zarejestrowanymi osobami niepełnosprawnymi 331 indywidualnych Planów Działania. Doradcy klienta monitorowali na bieżąco sytuację osób niepełnosprawnych oraz informowali zainteresowanych o dostępnych ofertach pracy, usługach i instrumentach rynku pracy. Ponadto doradcy klienta instytucjonalnego utrzymywali stały kontakt z pracodawcami informując ich o dostępnych środkach przeznaczonych na aktywizację zawodową oraz realizowanych formach wsparcia. Jednocześnie wszelkie komunikaty dotyczące realizowanych form aktywizacji rozpowszechniane były na tablicach ogłoszeń, stronie urzędu, w mediach społecznościowych oraz lokalnej prasie. Zorganizowano 3 spotkania z 64 pracodawcami z terenu powiatu tczewskiego, których celem było przybliżenie dostępnych usług i instrumentów rynku pracy, możliwości finansowania kształcenia ustawicznego

zatrudnionych pracowników i pracodawców jak również promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością.

Działania podjęte w 2018 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Tczewie przyczyniły się do zwiększenia zatrudnienia 162 osób niepełnosprawnych (poniesione nakłady finansowe łącznie w wysokości 158.691,45 zł), zorganizowano staże, prace interwencyjne oraz społecznie użyteczne dla 41 osób (poniesione nakłady finansowe łącznie w wysokości 125.383,98 zł), udzielono wsparcia finansowego 3 osobom na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu własnego w łącznej wysokości 131814,93, w tym jednej osobie w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” – Obszar G. W ramach szkoleń i przekwalifikowania oraz promowania różnych form zatrudnienia pomocą objęto 7 osób, ponosząc nakłady finansowe w łącznej wysokości 41.671,52 zł.

W roku sprawozdawczym Powiatowy Urząd Pracy w Tczewie, na podstawie art. 26e ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zawarł dwie umowy z pracodawcami o refundację kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych. Udzielono dofinansowania ze środków PFRON w łącznej wysokości 80.000 zł.

Gmina Gniew – w roku 2018 w ramach prac społecznie użytecznych realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie brały udział 2 osoby niepełnosprawne. Koszt przedsięwzięcia 2.708,66 zł.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” – Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej. Warunkiem uczestnictwa w programie jest znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, aktywność zawodowa, pełnienie roli przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego dziecka. W ramach tego obszaru dofinansowywane były koszty związane z opłatą za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu. W 2018 roku z programu skorzystało 11 osób, w tym 10 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 1 osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Udzielono im wsparcia finansowego w łącznej wysokości 14.698,54 zł.

Informacja o stanie zatrudnienia w 2018 roku (na podstawie udzielonych informacji przez poniższych realizatorów programu):

- Szpitale Tczewskie SA – 21 osób niepełnosprawnych,
- I Liceum Ogólnokształcące w Tczewie – 3 osoby niepełnosprawne,
- Komenda Powiatowa Policji w Tczewie – 7 osób niepełnosprawnych,
- Starostwo Powiatowe w Tczewie – 26 osób niepełnosprawnych.

Osoba sporządzająca: Aleksandra Bierut

Osoba zatwierdzająca: Alicja Szczepińska-Mian

Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON

Tczew, dnia 11 lutego 2019 roku